

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/102/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416010229
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6416010229.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka LL.M., a sudcov JUDr. Jána Deáka a Mgr. Jána Bednára v trestnej veci obžalovaného D. S., pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 28. januára 2020 odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 3T/58/2016 zo dňa 11.03.2019 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. sa rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 3T/58/2016 zo dňa 11.03.2019 z r u š u j e v celom rozsahu.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného D. S., nar. XX.XX.XXXX v X. L., podľa § 285 písm. c) Tr. por.

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom 2Pv 619/16 zo dňa 27.04.2016 pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, na tom skutkovom základe,

že vystupujúc ako člen štatutárneho orgánu - výboru Urbárskeho pozemkového spoločenstva Voznica so sídlom vo Voznici, okr. Žarnovica, IČO: 30227640 napriek tomu, že volebné obdobie na ktoré bol zvolený ako člen štatutárneho orgánu - výboru Urbárskeho pozemkového spoločenstva Voznica skončilo dňa 21.04.2013 aj následne v období od 22.04.2013 do 06.02.2014 neoprávnene formou viacerých výberov finančných prostriedkov ako aj bezhotovostných prevodov finančných prostriedkov z bankového účtu č. R vedeného vo Y. L., patriaceho Urbárskemu pozemkovému spoločenstvu Voznica odčerpá a prisvojil si finančné prostriedky spolu vo výške 8.013,36 €, pričom na obdobie od 22.04.2013 do 26.03.2014 nebol oprávnený ani poverený najvyšším orgánom - valným zhromaždením Urbárskeho pozemkového spoločenstva Voznica konať za Urbárske pozemkové spoločenstvo Voznica a nakladať s majetkom - finančnými prostriedkami Urbárskeho pozemkového spoločenstva Voznica, čím obvinený spôsobil Urbárskemu pozemkovému spoločenstvu Voznica, okr. Žarnovica, IČO : 30227640 škodu vo výške 8.013,36 eur.

pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. sa poškodené Urbárske pozemkové spoločenstvo Voznica so sídlom Voznica č. 260, IČO: 30 227 640 s nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný D. S. podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom sp. zn. 2Pv 619/16 zo dňa 27.04.2016 pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku okresný súd poškodeného Urbárske pozemkové spoločenstvo Voznica, so sídlom Voznica č. 260, IČO : 30 227 640 s nárokom na náhradu škody odkazal na civilný proces.

Proti citovanému rozsudku po jeho vyhlásení podal odvolanie intervenujúci prokurátor v neprospech obžalovaného, ktoré dodatočne písomne zdôvodnil. Úvodom uviedol, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný pre jeho nedostatočné odôvodnenie, súd dospel k neúplným skutkovým zisteniam, pričom sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, čo je v rozpore so zásadou zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností. V ďalšom poukázal, že zákon v tom čase neriešil, kto bude zastupovať spoločenstvo po zániku funkčného obdobia členov výboru v prípade, ak nie sú zvolení noví členovia. Nový zákon č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách (účinný od 01.05.2013) túto situáciu vyriešil tak, že „Ak uplynie volebné obdobie orgánu spoločenstva a nie je zvolený nový orgán, zasadnutie zhromaždenia zvolá obvodný lesný úrad. Takto zvolaného zasadnutia zhromaždenia sa zúčastní zamestnanec miestne príslušného obvodného lesného úradu, ktorý ho bude viesť až do zvolenia predsedu zhromaždenia“ (§ 14 ods. 3). Ani toto ustanovenie už nie je platné, avšak v zmysle aktuálne platného ust. § 16 ods. 7 tohto zákona, „Spoločenstvo, v ktorom výboru uplynulo funkčné obdobie a nie je zvolený nový výbor, alebo v ktorom výbor nemá počet členov podľa odseku 3 a na uvoľnené miesto nenastúpil náhradník, až do zvolenia nového výboru alebo člena výboru môže vykonávať len: a) úkony smerujúce k zvolaniu zasadnutia zhromaždenia na voľbu výboru alebo člena výboru; b) náhodnú ťažbu a činnosť zameranú na ochranu lesa; c) úkony súvisiace s plnením daňovej povinnosti“. Uznáva, že v danom čase popísaný určitý legislatívny nedostatok by nemal spôsobiť stav, že v určitých situáciách by za daný subjekt vôbec nemal kto konať, a to predovšetkým v situáciách, kedy by danému subjektu hrozilo spôsobenie nejakej škody, príp. iná ujma. V takomto prípade by bolo logické, že členovia výboru, ktorému skončilo funkčné obdobie, sa obmedzia na vykonanie všetkých opatrení na zabránenie škody a takéto konanie by im nebolo možné vytýkať. K takejto situácii ale nedošlo. Len dva dni pred skončením funkčného obdobia členov výboru, predseda J. G. a podpredseda S. Y. udelili za výbor UPS Voznica neobmedzené splnomocnenie D. S. vo funkcii „H.“ na úplné a neobmedzené samostatné konanie a zastupovanie, podpisovanie za výbor UPS. Týmto však prekročili svoju právomoc, pretože takéto splnomocnenie je v rozpore s legislatívou a nie je ani akceptovateľné príslušným odborom Okresného úradu ako podklad k uzatvoreniu akýchkoľvek zmlúv, čo sa týka hospodárenia s majetkom UPS Voznica. Napriek tomu, že funkčné obdobie členom výboru uplynulo, ďalej spolu rozhodovali a nakladali s majetkom UPS Voznica, keď rozhodovali o výplate preddavkov na dividendy. Zákon pritom jasne hovorí, že rozhodovanie o rozdelení zisku patrí výhradne do pôsobnosti zhromaždenia ako najvyššieho orgánu spoločenstva. Taktiež poukázal, že obžalovaný do dnešného dňa nevydal a odmieta vydať účtovníctvo UPS Voznica z obdobia, kedy bol členom výboru. Z výpovede manželky obžalovaného A.. H. S. vyplýva, že pre UPS Voznica pracovala a robila ekonomické práce, čo sa týka vedenia účtovníctva. Obžalovaný pritom poškodenému tvrdil, že účtovné doklady predložiť nemôže, pretože celá agenda spoločenstva vrátane účtovníctva mala zhorieť v aute právnikovi E.. K., avšak v istých momentoch, keď mu to vyhovuje, obžalovaný predloží dokument, ktorý má byť súčasťou „zhorenej“ agendy. Obžalovaný sa pritom skrýva za rozhodovanie kolektívneho orgánu, keď vypovedal, že nikdy nerozhodoval v rámci UPS Voznica sám, ale vždy rozhodovali spoločne s ostatnými členmi výboru. Toto v podstate potvrdili vo výpovediach bývalí členovia výboru. Prichádzalo by do úvahy vyvodenie trestnej zodpovednosti aj týchto osôb, čo samozrejme nijako neznižuje zodpovednosť obž. D. S., ako však bolo zjavné aj z vykonaných výsluchov, nie je vôbec pochyb o tom, že hlavné slovo mal práve obžalovaný. Ďalej uviedol, že súd v stručnom zdôvodnení rozsudku po jeho vyhlásení uviedol, že čo sa týka predmetného skutku vyplývajúceho z obžaloby, skôr by do úvahy prichádzalo jeho posudzovanie ako trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku, avšak to nie je vecou súdu sa tým zaoberať. S takýmto názorom sa však nemožno stotožniť a pokiaľ má súd za to, že skutok má byť kvalifikovaný inak, než ako uvádza obžaloba, nič mu nebráni skutok prekvalifikovať, nakoľko v zmysle

ustanovení Trestného poriadku, nie je viazaný právnou kvalifikáciou. Záverom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného podľa § 321 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zrušil v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

K podanému odvolaniu prokurátora sa vyjadril obhajca obžalovaného, ktorý vyslovil názor, že zdôvodnenie odvolania prokurátorom je nedôvodné, vychádzajúce z predstáv prokurátora a nie z vykonaných dôkazov. Prokurátor konštatuje v odvolaní v čom spočíva podľa jeho názoru spáchanie skutku keď hovorí: „Spáchanie skutku spočíva v tom, že v období od 22.04.2013 do 06.02.2014 došlo k neoprávnenému odčerpaniu finančných prostriedkov z bankového účtu č. R. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX vedeného vo Y. L., patriaceho Urbárskemu pozemkovému spoločenstvu Voznica.... K neoprávnenému preto, lebo v danom čase nebol riadne zvolený štatutárny orgán...“ Tvrdenie o neoprávnenom výbere považuje za domnienku a nie preukázaný fakt. Skutočnosť, že prostriedky niekto vybral (muselo ísť o osobu s oprávnením disponovať s účtom) neznamena samo o sebe, že konala neoprávnenne. Podotkol, že oprávnenie disponovať s účtom nemal obžalovaný, čo bolo v konaní dokázané. K udelenému splnomocneniu uvádza, že mu neumožňovalo nakladanie s financiami spoločenstva, pritom o všetkých finančných operáciách rozhodoval výbor a nie obžalovaný. Nikdy si neprisvojil, žiadne finančné prostriedky, ktoré by patrili cudzej osobe a takéto prostriedky mu ani nikdy zverené neboli. Podľa jeho názoru súd vykonal rozsiahle dokazovanie, zabezpečením listinných dôkazov a výsluchom svedkov. Z vykonaného dokazovania, bolo bez pochybností preukázané, že obžalovaný nemal nikdy žiadny prístup k bankovému účtu uvedenému k obžalobe. V konaní nebolo žiadnym spôsobom dokázané, že by vyberal z účtu spoločenstva akékoľvek finančné prostriedky. Nebol predložený žiadny dôkaz o tom, že by disponoval s finančnými prostriedkami spoločenstva a že by si tieto prisvojil. V konaní nebol produkovaný žiadny dôkaz, ktorý by potvrdil, že výbery z účtu spoločenstva neboli vybraté oprávnenými osobami a neboli použité pre potreby spoločenstva. Ďalej poukázal na to, že spoločenstvu nevznikla žiadna škoda, prostriedky boli preukázateľne (aj podľa výpovede mnohých svedkov v prípravnom konaní) vyplatené ako preddavok všetkým vlastným členom spoločenstva (aj tým čo dnes toto spoločenstvo zastupujú). Ak by bol preddavok býval neoprávnený, členovia spoločenstva ho môžu vždy svojmu vlastnému (spoločne vlastniacemu) spoločenstvu ako správcovskej právnickej osobe správy spoločných nehnuteľností vrátiť. Preddavok však prijali (neodmietli prijať) a ani dodnes nevrátili aj tí členovia „tzv. poškodeného“ spoločenstva, čo vyvolali toto trestné konanie a dnes tvrdia, že preddavok bol vyplatený neoprávnenne. Ak by bol vyplatený neoprávnenne, potom bol aj prijatý neoprávnenne, ale oznamovatelia trestného činu preddavok napriek tomu prijali a nevrátili. Záverom navrhol, aby odvolací súd odvolanie okresnej prokuratúry ako nedôvodné zamietol.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s odvolaním okresného prokurátora a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie. Záverom dodal, že okresný súd rozhodol nesprávne, ak oslobodil obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Tr. por., keďže mal rozhodnúť podľa § 285 písm. c) Tr. por.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedol, že okresný súd vo veci rozhodol správne, vykonal rozsiahle dokazovanie a navrhol, aby odvolací súd odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Zástupca poškodeného spoločenstva na verejnom zasadnutí uviedol, že sa v plnej miere stotožňuje s odvolaním okresného prokurátora a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie.

Krajský súd Banská Bystrica ako súd odvolací predtým ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b), pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späť vzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por. a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por..

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im

predchádzalo, na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolanie prokurátora je čiastočne dôvodné, pokiaľ ide o aplikáciu ustanovenia § 285 písm. b) Trestného poriadku súdom prvého stupňa.

Krajský súd v rámci preskúmvacej činnosti zistil, že na Okresný súd Žiar nad Hronom bola na obžalovaného D. S. podaná dňa 27.04.2016 obžaloba prokurátora Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Okresný súd napadnutým rozsudkom obžalovaného § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

V obecnej rovine je vhodné uviesť, že žalovaného trestného činu sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona sa dopustí, kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobí tak na cudzom majetku väčšiu škodu. Objektom tohto trestného činu je vlastníctvo veci (finančné prostriedky). Predmetom útoku je cudzia vec, ktorá bola páchatelovi zverená. Zverenou vecou sa rozumie vec vo vlastníctve inej osoby, ktorú má páchatel na základe zmluvy v oprávnenom užívaní alebo z dôvodov plnenia určitých úloh podľa dispozície jej vlastníka v držbe so záväzkom použiť ju len na dohodnutý účel alebo podľa dohodnutých podmienok. Väčšou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej 2.660 eur. Z hľadiska zavinenia sa vyžaduje úmysel (§ 15 Trestného zákona).

Z odvolania prokurátora a jeho vyššie citovaných dôvodov vyplýva, že prokurátor v dôvodoch odvolania proti napadnutému rozsudku okresného súdu namietal správnosť postupu okresného súdu pri hodnotení vykonaných dôkazov, na základe ktorého hodnotenia dôkazov okresný súd dospel k záveru, že skutok, pre ktorý bola v prejednávanej veci podaná obžaloba, nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, teda namietal nesprávnu aplikáciu § 2 ods. 12 Tr. por. okresným súdom pri hodnotení vykonaných dôkazov, v ktorom pochybení videl podľa dôvodov odvolania prokurátor vadu v zmysle § 321 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Krajský súd v rámci prieskumnej činnosti na základe vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa dospel k inému záveru ako súd prvého stupňa, pretože z dôkazov produkovaných na hlavných pojednávaniach je zistiteľné, že skutok sa stal. Bolo preukázané, že pôvodnému výboru Urbárskeho pozemkového spoločenstva Voznica skončilo volebné obdobie dňa 21.04.2013, pričom v období od 22.04.2013 do 06.02.2014 došlo formou viacerých výberov finančných prostriedkov ako aj bezhotovostných prevodov finančných prostriedkov z bankového účtu patriaceho Urbárskemu pozemkovému spoločenstvu Voznica prevodu finančných prostriedkov vo výške 8.013,36 eur. Sporným zostalo, či aj obžalovaný zavinil tento stav.

V tejto súvislosti bolo namieste sa zaoberať mierou zavinenia obžalovaného D. S.. Obžalovaný bol členom výboru Urbárskeho pozemkového spoločenstva Voznica do dňa 21.4.2013, dokedy vykonával funkciu tajomníka. Zo splnomocnenia zo dňa 19.4.2013 na č. l. 275 vyplýva, že výbor Urbárskeho pozemkového spoločenstva Voznica udelil plnú moc, obžalovanému D. S. zastupovať právnickú osobu pre všetky právne úkony týkajúce sa právnickej osoby v čase, keď nie je v mieste konania prítomný predseda UPS. Z písomných dokladov od Y. a.s. je zistiteľné, že v rozhodnom v období, a to až do 26.3.2014 dispozičné oprávnenie k účtu Urbárskeho pozemkového spoločenstva Voznica mali predseda spoločenstva J. G. a podpredsedníčka spoločenstva S. Y.. Zo záznamov o výbere v hotovosti z účtu spoločenstva vyplýva, že tieto boli v rozhodnom období realizované J. G. a S. Y..

Krajský súd dospel k záveru, že obžalobou produkovaných dôkazov je zistiteľné, že obžalovaný nemal oprávnenie disponovať účtom spoločenstva. Nebolo žiadnym relevantným spôsobom preukázané, že obžalovaný vykonal výber v hotovosti z účtu spoločenstva, alebo elektronicky previedol finančné prostriedky z účtu spoločenstva na iný účet. Teda z vykonaného dokazovania nevyplývajú žiadne skutočnosti z ktorých by bolo možné bez akýchkoľvek pochybností uzatvoriť, že obžalovaný sa podieľal na obžalobou uvádzaných neoprávnených výberoch finančných prostriedkov ako aj bezhotovostných prevodov finančných prostriedkov z bankového účtu spoločenstva a následne si mal prisvojiť finančné prostriedky vo výške 8.013,36 eur.

Krajský súd dodáva, že okresný súd v danom prípade nesprávne aplikoval ustanovenie § 285 písm. a) Tr. por. (nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný), keďže z dokazovania

vykonaného orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom bolo zistené, že skutok sa stal, avšak nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný, pričom v tomto smere sa stotožnil s návrhom krajského prokurátora. Na základe uvedeného preto odvolací podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. napadnutý rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom zrušil v celom rozsahu a rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného D. S., podľa § 285 písm. c) Tr. por. oslobodil spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom 2Pv 619/16 zo dňa 27.04.2016 pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Záverom krajský súd pripomína, že podľa § 2 ods. 15 Trestného poriadku, trestné stíhanie pred súdom je možné len na základe návrhu alebo obžaloby podanej prokurátorom, ktorý v konaní pred súdom obžalobu alebo návrh zastupuje. Z uvedeného je zrejmé, že Trestný poriadok upravuje akuzачný princíp, podľa ktorého sú procesné funkcie prokurátora, obhajcu a sudcu rozdelené medzi rôzne subjekty, na rozdiel od inkvizičného princípu, kde tieto procesné funkcie boli sústredené u jednej osoby. Z toho potom vyplýva, že v rámci kontradiktórneho konania je dôkazné bremeno na prokurátorovi a teda je zodpovedný za výsledok obžaloby, pričom v prejednávacom prípade prokurátor neunesol dôkazné bremeno.

Do trestného konania sa s nárokom na náhradu škody pripojilo poškodené Urbárske pozemkové spoločenstvo Voznica vo výške 8.013,36 eur.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por., ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

Keďže odvolací súd obžalovaného spod obžaloby oslobodil, preto poškodené spoločenstvo v súlade s ustanovením § 288 ods. 3 Tr. por. s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Na podklade zhora uvedených dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.